

Jubileumi ünnepségek, megújuló városkép fogadta az itt élőket a megyeszékhely napján

Százharminc évvel ezelőtt vált rendezett tanácsú várossá

Idén ünnepeljük Zalaegerszeg rendezett tanácsú várossá válását. A jubileumhoz számos program és rendezvény kapcsolódik egész évben, kiváltképp májusban.

■ NOVAK-SÁRVÁRI VIKTÓRIA

A történelmi háttérrel tudni kell, hogy nem kis előkészítő munka előzte meg ennek a címnek az elnyerését, hiszen Zalaegerszeg addig a nagyközségi címmel rendelkezett, ezzel pedig együtt járt, hogy ügyintézés-kor a megyei bíróságokkal kizárólag a főszolgabíróon keresztül tárgyalhatott. Ez pedig okozott némi problémát, úgy időben, mint sikerességben. Így annak érdekében, hogy Zalaegerszeg megőrizhesse a megyében elfoglalt státuszát és sikerességét, az előjárók arra törekedtek, hogy megszerezzék a megyeszékhely címet, ezzel együtt pedig megszerezzék a városi címet is. A folyamatot Kovács Károly indította el, aki abban az időben sikeres ügyvéd volt a városban és nagy népszerűségnek örvendett, ezt mutatja az is, hogy több

helyi egyesület munkájában is részt vett, aktív tagja volt a képviselő-testületnek. Mivel az akkori törvények szerint ahhoz, hogy nagyközségből várossá alakuljon egy település, az kellett, hogy belügyminiszteri engedélyt kapjanak, ahhoz pedig az itt lakó polgárok aláírása, így megkezdtek a gyűjtést. A megfelelő számú kézjegyre nem kellett sokáig várni, mindenkinek érdeke volt, hogy Zalaegerszeg mielőbb kikerüljön a járások keze alól. Ennek eredményeképp 1884. augusztus 28-án kihirdették, hogy a nagyközséget rendezett tanácsú várossá kell alakítani, a belügyminiszteri engedélyt pedig még abban az évben, novemberben kapták meg. Ezután következhetett az új képviselő-testület felállítás, amelynek felét választották, a másik fele pedig azokból állt, akik a legtöbb egyenes állami

Farkas Ferenc szobrászművész közterti alkotása már a kihelyezéskor sokakat vonzott

FOTÓ: SERES PÉTER

adót fizették. 1885. május 13-án megválasztották a város első polgármesterét és tisztségviselőit. A megjelentek egyértelmű akarata és támogatása mellett Kovács Károlyt választották Zalaegerszeg első emberének.

A várossá válásnak nemcsak az volt az előnye, hogy

nem függtek a főszolgabírótól, hanem az is, hogy modernebb közigazgatási rendszert hozhattak létre, mivel elkülönültek egymástól a különböző szakigazgatási szervek. Döntettek a gyámhatósági ügyekben, építészeti vagy közegészségügyi kérdésekben, illetve

szedhettek be illetéket, vámot és helypénzt is, ami külön anyagi előnyökkel járt.

A pozitív változások eredményesek voltak: a 1800-as évek végére megduplázódott a népesség, illetve a városiasodás is megkezdődött az építkezések hatására.

Nosztalgia és lokálpatriotizmus a belvárosi séta alk...

Több mint százan gyülekeztek szerda délután a Polgármesteri Hivatal előtti téren: fiatalok és idősek, csoportok és egyedülálló, zalaegerszegiek és távolabb élők egyaránt. Az apropó ünnephez kötődött: május 13-án, a Város Napján az önkormányzat és a Tourinform iroda egyedi belvárosi sétára invitálta az érdeklődőket.

A szervezők „130 év 130 pereben” címmel hirdették meg a 13 fő helyszínt érintő programot, amelynek végállomása a Deák tér volt. Az idegenvezető szerepét Gróznerné Némethi Pirooska vállalta, aki elbeszéléseiben különös gondot fordított az 1885 utáni Zalaegerszeg bemutatására. A város ekkortól számít rendezett tanácsú városnak, s bizony számos építészeti emlék őrzi az eltelt 130 év nyomát: többek között a Csipkeházak, a Kosztolányi utcai villasor, a Levéltár épülete vagy Deák Ferenc szobra. A túra során a résztvevők betekintést nyerhettek a csodálatos festésű evangélikus, valamint a varázslatos, erdélyi stílu-

sú református templomba – előbbi helyszínen Szabó Vilmos, utóbbinál Török Zoltán lelkészek mutatták be a lelki feltöltődést szolgáló épületeket. A csapat a Városi Hangverseny- és Kiállítótérben tartott pihenőt, ahol dr. Gyimesi Endre, Zalaegerszeg díszpolgára a város múltjába „repítette” a hallgatóságot: többek között 1247-be (Zalaegerszeg első írásos említése), 1381-be (az első határkijelölés időpontja), 1541-be (az egerszegi vár első említése ekkorra datálódik), 1826-ba (amikor is két tűzvész következtében szinte az egész város leégett), de szólt a 19. század végi, 20. század eleji Zalaegerszegről is. Mor-

gós Melinda gyógytornász négy éve a fővárosból költözött Zalaegerszegre, s bár otthonosan mozog a megyeszékhelyen, jelentkezett a sétára, hogy még jobban megismerje a várost, amelyben él. – Teljesen osztom budapesti barátaim szójátékban megfogalmazott véleményét Zalaegerszegről: nem egy város néhány fával, hanem egy erdő néhány házzal – mondta Morgós Melinda. – Imádok az Azáleaszőlgyben sétálni, a TV-torony mindig is a kedvenceim közé tartozott, mint ahogy a Gébárti-tó is a szívemhez nőtt. A belváros olyanfajta hangulattal bír, amely sehol másutt nem tapasztalható; nekem a Kossuth tér – Eötvös utca környéke jelent sokat. A Nagykanizsán élő Jámber Ferencné délelőtt értesült a sétáról, s úgy felkeltette az érdeklődését, hogy elhalasztotta hazautazását. – Mondhatom, hogy újból felfedeztem a várost, s külön örömmre szolgált, hogy megtudtam: a Földönjáró toronyóra Má-

ria-szobra körbeforog, amit eddig még sosem vettem észre – válaszolta lapunknak a Gellénházán született hölgy, aki azt is elmondta, hogy még nem vett részt ilyen tematikájú, szervezett városbemutatón. A belvárosi séta arra is alkalmas volt, hogy számos kedves emlé-

ket idézzen fel. A tósgyökere zalaegerszegi Kapcsándi Ferenc az Arany Bányász Szálló mellett mesélte el, hogy az 1940-es évek elején, a hotel udvarán állt egykori moziban látta A 103. nem tért vissza című filmet. – A Sóház épületét emelném ki, ha Zalaeger-

Csaknem 130 ember vonult együtt, hogy közelebbről is megismerje a megye

Várossá Zalaegerszeg

Ennek a szükséges, pozitív változásnak, a rendezett tanácsú várossá válásnak az évfordulóját ünnepeljük hát idén, az ehhez méltó programokkal, ünnepekkel. Kedden a Kicsinyek városköszöntő hangversenyével kezdődött a jeles jubileum, majd szerdán a Mókusz és a Fabula Rasa zenekar koncertje folytatta a sort, illetve 130 év 130 percen elnevezéssel város történeti sétára várták a városlakókat. Csütörtökön a Zalaegerszegi Szimfonikus Zenekar ünnepi koncertjén szórakozhatott a közönség. Pénteken pedig az Ünnepi Közgyűlés keretében átadják a Díszpolgári és Pro Urbe címeket az arra érdemes zalaegerszegieknek. Zalaegerszeg Közgyűlése „Zalaegerszeg Város Díszpolgára” címet adományozhat annak, aki munkájával hosszú idő óta a gazdasági, sport-, kulturális, művészeti élet területén maradandó alkotásával emelte, elősegítette a város fejlődését, előrehaladását, illetve annak, aki egész életművével hozzájárult az egyetemes haladás, kultúra,

művészet fejlődéséhez, s ezzel elősegítette a város tekintélyének és jó hírének növelését. A „Pro Urbe Zalaegerszeg” kitüntető cím pedig annak a személynek, szervezetnek, közösségnek adományozható, aki a tudományok, a fejlesztés, a művészetek, a sport és a közösségi élet egyéb területén példaértékű, magas színvonalú munkájával hozzájárult Zalaegerszeg közösségi életének fejlődéséhez. Idén a Zalaegerszeg Díszpolgára címet dr. Alotti Nasri szívsebész vehette át, a Pro Urbe díjakat pedig dr. Mészáros Lajos nyugalmazott főorvos, valamint Tombi Lajos, városunk egykori alpolgármestere vehették át.

A Dísz téren pedig felavatják az új köztéri alkotást: Farkas Ferenc szobrászművész zalai nemest ábrázoló alkotását. A nagyszabású ünnepi programok nem állnak meg, sőt, egész évben várják a szórakozni, emlékezni vágyó zalaegerszegieket, hogy együtt ünnepelhesük Zalaegerszeg várossá válásának 130. évfordulóját.

A madarak és fák napját ünnepelték az Ady Endre Általános iskola diákjai

(SV) – A madarak és fák napja alkalmából kedveskedtek az Ady Endre Általános iskola diákjai a zalaegerszegieknek a Dísz téren a napokban. Az intézmény művészeti tagozatos tanulói a jeles nap alkalmából balett- és táncelőadással készültek, valamint énekszóval is megemlékeztek. A programot Tolvaj Márta alpolgármester nyitotta meg, majd a gyerekek játékokra hívták az érdeklődőket. A rendezvény egyik érdekessége volt, hogy a gyerekek „tűzmadarakat” repítettek az égből (képünkön). A madarak és fák napjának célja, hogy különböző megemlékezésekkel, rendezvényekkel a társadalom, különösen az ifjúság természetvédelem iránti elkötelezettségét kialakítsa, elmélyítse. A hagyomány immáron több mint százéves.

FOTO: SERES PÉTER

almával

szeg látnivalóiról van szó, mert olyan ház, amely eredeti falait megőrizve maradt fenn az utókornak – fejtette ki véleményét Kapcsándi Ferenc, hozzátéve: – Szerencsére rengeteg lokálpatrióta él Zalaegerszegen, s ez jó. Nagyon jó.

■ TÓDOR TAMÁS

színhely történelmét FOTO: SERES PÉTER

Még a koldus is végrendelezett

„Tudván az emberi életnek vízbuborékhoz hasonló mulandóságát...” Ezt a mottót kapta az a könyvbemutató, amelyet kedden délután tartottak a Deák Ferenc Megyei és Városi Könyvtárban. A Zalai Gyűjtemény sorozat 77. részében több évszázados zalaegerszegi végrendeletek jutnak „főszerephez”.

Kiss Gábor, a könyvtár igazgatója a következőképpen mutatta be a – Magyar Nemzeti Levéltár Zala Megyei Levéltára gondozásában napvilágot látott – Zalaegerszegi végrendeletek 1701–1826 című kétkötetes munkát: igazi mélyfúrás városunk történetében, amely nem csupán a kutatók körében tehet szert népszerűsége, hanem azok számára is élvezetes olvasmány, akik szívesen barangolnak az elmúlt korok történetében. Mint kiderült, a megyei levéltár a fenti időszakból 712 végrendeletet őriz – ennek a halmazznak több mint a fele, összesen 384 irat jelent meg az elkészült könyvben. Csomor Erzsébet levéltáros, a mű szerkesztője kihangsúlyozta: a végrendeletek egyszerre

mesélnek a régmúlt Zalaegerszegről és a benne élő emberekről, miközben bőszeges információt hordoznak a letűnt korok anyagi kultúrájáról is, hisz’ a dokumentumok többek között a háztartási eszközök, a ruhák, a bútorkok és egyéb értékes holmik további sorsát is megőrizték. – Az emberek akkoriban magától értetődőnek vették, hogy végrendeleznek – folytatta Csomor Erzsébet. – Elfogadták testi állapotukat, s próbáltak felkészülni a halálra azzal, hogy pontokba szedték az akaratukat, majd lezárták az iratot. Előfordult, hogy valaki többször is készített végrendeletet – találunk példát arra vonatkozóan, hogy az első és a végleges testamentum között húsz év telt

el. A kötetet lapozgatva kitűnik: sokan nemes célokat is kitűztek végrendeletük megírásakor. Számos zalaegerszegi polgár az Ispitában élő koldusok, ügyefogyott szegények számára rendelkezett, hogy a rászorultak így élelemhez és ruházathoz juthassanak. Voltak, akik az egerszegi parochiális templom szentmiséire, gyertyáinak megvásárlására, valamint a Szűz Mária-szobor aranyozására adományoztak. Példa mutatja: a mégoly csekély vagyonnal bíró koldus is meghagyta, mi történjék kevéske pénzével a halála után. Balai Zoltán polgármester beszédében kidomborította, mennyire kimagaslónak és fontosnak tartja a könyv megjelenését, amely egyúttal a 130 éves város jubileumi ünnepségsorozatának méltó kezdetét is jelenti. A nyomtatásban is megjelent végrendeletek igazolják, hogy elődeink is gondoskodtak a vagyonukról: a jelenük mellett a jövőt is fontosnak tartották. S mi erről olvashatunk, 200–300 évvel a megírásuk után.

■ TÓDOR TAMÁS

További hatvan napra előzetes letartóztatásban

A Zalaegerszegi Járásbíróság 60 nappal meghosszabbította az előzetes letartóztatást azzal a gyanúsítottal szemben, akit volt barátja meggyilkolásával vádolnak. A férfit a 2015. április 11-én éjjel a zalaegerszegi Parkerdőben történt emberölést követően fogták el a rendőrök, s az ügyészség kezdeményezte előzetes letartóztatását, mivel fennáll a szökés, elrejtőzés veszélye, s továbbra is megalapozottan feltehető, hogy a gyanúsított a szabadlábán hagyása esetén az elkövetés eszközeit és egyéb tárgyi bizonyítási eszközöket megsemmisítené vagy elrejténe, ezzel megnehezítené, illetve veszélyeztetné a bizonyítást. Az előzetes letartóztatás helyszíne az Igazságügyi Megfigyelő és Elmegyógyító Intézet.